

M Ø T E R E F E R A T

Sak

Møtereferat Kundeforum for Balanseavregningskunder 12. februar 2008

Møteleder
Vidar Hansen

Møtedato/Tid/Sted
12. februar 2008/Oslo

Møtereferent/Admenhet
Svein Åge Dybvik/MO

Sign.

Deltakere

Alija Thue – Markedskraft AS
Johannes A. Gjesdal – Fjordkraft AS
Magnus Haugland – Statkraft AS
Odd Inge Taraldsen – Tafjord Kraftnett AS
Ragnar Maalen-Johansen – Hafslund Fakturaservice AS
Toril Gange Naustvoll – NVE
Trygve Døble – Agder Energi Produksjon AS
Vidar Hansen – E-CO Vannkraft AS
Ole Jacob Høyland – Statnett SF
Svein Åge Dybvik – Statnett SF

Ikke tilstede

Trond Marthinsen – Lyse Handel AS

Dokumentet sendes til

Deltakerne og publiseres på Statnetts nettsider

Neste møte: tidspunkt og sted

Onsdag 14. mai 2008 (både onsdag 14 og torsdag 15 dersom møtet legges til Lillesand)

Dato

20.02.2008

Møtet åpnes av Ole Jacob Høyland. Forumet har flere nye medlemmer og vedtektene ble gjennomgått.

1) Valg av ny leder til kundeforum

Kundeforumets forrige leder, Anders Dahle, har sluttet. Kundeforum velger enstemmig Vidar Hansen til ny leder.

2) Godkjenning av dagsorden

Forslag til agenda godkjennes.

3) Merknader til referat fra forrige møte (24. oktober 2007)

Statnett, ved Svein Åge Dybvik, gikk igjennom forrige møtereferat.

Vedr. Statnett sine nettsider

Det pågår et prosjekt i Statnett hvor det gjøres en full gjennomgang av Statnett sine nettsider.

Vedr. sak 9 EDI-løsning

Fremdeles ønske om at enkelte deler av denne saken kan behandles av kundeforum. Ny modell for balanseavregning gjeldende fra 01.01.2009 gjør problemstillingen mer aktuell som et tema for kundeforum. Aktuelle deler av problemstillingen tas derfor med som en del av saken om nordisk samordnet balanseavregning. I tillegg etterlyses det et eget fora hvor EDI-løsningen for regulerkraft og systemtjenester kan tas opp. I dette fora må Landssentralen ha en sentral rolle.

4) Statnetts roller, rammeverk og kundeforumets mandat (v/ Ole Jacob Høyland)

Det ble gitt en presentasjon av rammeverket for avregningsvirksomheten, herunder energiloven, forskrifter, konsesjoner, avtaler og regelverk. Deler av energiloven og forskrift om måling, avregning mv. ble gjennomgått. Konsesjon for Avregningsansvarlig, som NVE har gitt Statnett, ble gjennomgått i sin helhet. Det samme ble vedtektene til kundeforum. Avtalestrukturen med balanseavtale, aktøravtale og omsetningskonsesjon ble gjennomgått, og deler av balanseavtalen nærmere belyst. Det ble også gitt en presentasjon av organiseringen av markedsoppgjørene hos Statnett, inklusiv hovedoppgaver, nøkkeltall og budsjett/regnskap. Brukerrådets rolle og mandat ble gjennomgått. Det ble gitt følgende innspill:

- Nordisk harmonisering og 1/2-prismodell vil generere høyere inntekter til avregningsentralen. Spørsmål om hvordan dette vil påvirke gebyrstrukturen fra 01.01.2009. Disse inntektene er hensyntatt i gebyrstrukturen som foreslås. Se Nordel-rapport av 16.11.2007 for detaljer om gebyrstrukturen
- Forskrift om måling, avregning mv. må endres i forbindelse med nordisk harmonisering. Det forventes en høringsprosess om endringene.
- Regelverket er krevende i forhold til forestående nordisk harmonisering, herunder vedrørende deleide verk og rapportering på B-koder.

5) Videreutvikling av balanseavregningen og balanseWeb (v/ Morten Torgalsbøen)

Det ble først gitt en gjennomgang av de siste års arbeid med å utvikle ny software for balanseavregning, Balanse.Net og BalanseWeb. Den nye softwaren har mange forbedringer, og fordelene for Statnett og kundene ble vektlagt. Det ble deretter vist hvordan Statnett jobber for å videreutvikle Balanse.Net og BalanseWeb, herunder prioriteringsliste, feilliste og ønsker om endringer. Til slutt ble listen med prioriterte oppgaver for videreutvikling gjennomgått, herunder fakturahotell, sikkerhetsstillelse på BalanseWeb, utvidet ubalansemodul, implementering av elbas, implementering av nordisk harmonisert balanseavregning, påloggingsløsning på BalanseWeb, nedlasting av data, ytelsesforbedring, samt forbedret design på rapporter. Det ble gitt følgende innspill:

- Enkelte kunder ønsker å avstemme data før avregningen kjøres hos Statnett. Det er derfor ønskelig med elektronisk overføring av data for komponentkoder før avregningen. Nå sender Statnett bare ut verdier i etterkant av avregningen. Kundene mener at data kan sendes ut som ediel-meldinger.
- BalanseWeb: Det er ønskelig med en form for varslings ved store ubalanser på enkeltkoder, for eksempel pr.mail.
- BalanseWeb: Det er ønskelig å utvide søkefunksjonaliteten til at man kan søke på en selvvalgt tidsperiode, og få ut akkumulerte verdier.
- BalanseWeb: Det er ønskelig at listen med prioriterte utviklingsoppgaver legges ut, og at det er en link hvor kundene kan gi tilbakemeldinger og innspill.
- Vi bør i større grad fokusere på "maskin til maskin" kommunikasjon, med ulike former for varslings.
- Positiv holdning til Web Services, som trolig er det beste verktøyet for fremtiden, blant annet stor fleksibilitet.

6) Arbeidet med å redusere aktørenes ubalanser (v/ Svein Åge Dybvik)

Aktørenes ubalanser og mulige tiltak har vært diskutert i kundeforum i flere møter, spesielt den forestående månedsrapporten. Denne gangen ble det gitt en presentasjon av hele problematikken knyttet til ubalanser og de seneste årenes arbeid med å redusere dem. Sentrale punkter var: rammevilkår og mandat, aktørenes handel i regulerkraftmarkedet og ubalanser, prisavvik, nøkkeltall for ubalanser, utført arbeid og resultater de siste 5 årene, nye virkemidler pr.mai 2007, implementert ubalansemodul på balanseWeb, forslag til månedsrapport om ubalanser, høringsrunde vedrørende tabell om ubalanser, resultat fra høringsrunden, revidert forslag til månedsrapport, samt videre arbeid for å redusere ubalansene. Følgende forhold ble diskutert:

- Kostnader: Ønskelig med større fokus på kostnadene ved ubalanser, gjerne noen tall i månedsrapporten eller på balanseWeb. Dette er imidlertid ikke helt enkelt å få til på en god måte, men i den grad det er mulig vil Statnett legge ut informasjon om kostnadene.
- Tabell om ubalanser er endret til å ikke vise data pr aktør, for å være sikker på at månedsrapporten ikke er i konflikt med balanseavtalens §7. Det er imidlertid ønskelig å offentliggjøre tall for enkeltaktørers ubalanse, og balanseavtalens §7 vil bli vurdert endret ved neste revisjon av avtalen. (Neste revisjon vil skje i 2008 i forbindelse med nordisk harmonisering av balanseavregningen).
- Månedsrapporten gis ut fra og med januar 2008. Første utgave sendes ut i midten av februar.

7) Innføring av Elbas og gateclosure (v/ Jan Hystad)

Det ble gitt en presentasjon av arbeidet med innføring av Elbas og gateclosure. Sentrale punkter var: prosessen med innføring av Elbas i Norge, hovedtrekkene ved handel i Elbas-markedet, metode for balansering i Elbas, metode for å sikre systemsikkerheten, positive og negative økonomiske virkninger av Elbas, samt behovet for å endre regelverket. Handelen i Elbas planlegges å starte i mai/juni 2008. Følgende forhold ble diskutert:

- Allokering av kapasitet: i utgangspunktet gis all kapasitet til elspot, ledig kapasitet derfra gis til Elbas. Ikke bestemt hvordan allokering til systemprodukter skal foregå.
- Endring av forskrifter: Muligens behov for å endre forskrift om systemansvaret mv. og forskrift om måling, avregning mv. Eventuelle endringer i forskrifter må på høring, hvilket kan bli vanskelig å rekke innen planlagt start mai/juni.
- Gateclosure kommer samtidig med Elbas.

8) Nordisk samordning av balanseavregningen (v/ Kristian Bernseter)

Det ble gitt en presentasjon av arbeidet med nordisk harmonisert balanseavregning. Sentrale punkter var: bakgrunnen for å harmonisere balanseavregningen, visjonen om å skape et felles nordisk sluttbrukermarked, viktige rapporter og førende dokument, hvert lands modell nå og fra 2009, ny nordisk prismodell på ubalanser, ny nordisk kostnadsallokering, ny nordisk gebyrstruktur, nye nordiske rapporteringsfrister, nasjonal plan for implementering, myndighetsgodkjennelse, samt hva Nordel tenker videre. Det ble også vist til informasjon på Statnett sin hjemmeside: www.statnett.no. Det ble gitt følgende innspill:

- Kundeforumet gir uttrykk for at det generelt sett er stort behov for informasjon til kundene i tiden fremover.
- Spesielt viktig er det at Statnett avklarer modellen som vil bli brukt for å beregne ubalansene. Dette er viktig fordi aktørene må ha tid til eventuelle endringer i sine egne systemer.
- I forbindelse med beregning av ubalanser er det viktig å avklare hvordan frekvensstyrte reserver skal hensyntas og hvordan deleide verk skal håndteres.
- Kundene ønsker også å se det faktiske oppsettet for hvordan Statnett vil beregne ubalansene.

9) Oppgjør i EURO (v/ Svein Åge Dybvik)

Spørsmålet om bruk av EURO i balanseavregningen var oppe til vurdering i kundeforum i 2005, og man konkluderte da med å fortsette med kun NOK. Saken har nå blitt tatt opp igjen til ny vurdering. Det ble først gitt en gjennomgang av hovedvurderingene og konklusjonen i 2005. Det ble deretter lagt frem en kort beskrivelse av nåværende løsning og skissert to alternativer:

- Alternativ 1: all kontantstrøm i EURO
- Alternativ 2: hver enkelt kunde velger selv valuta (EURO eller NOK)

Statnett vil vurdere interne konsekvenser og kostnader ved disse to alternativene. I tillegg må fordeler og ulemper for kundene vurderes. Det ble gitt følgende innspill:

- Vi bør også vurdere et tredje alternativ, med fullstendig overgang til EURO. Dette inkluderer budgivning, RK-pris, avregning og kontantstrøm med EURO som hovedvaluta.

Dette tredje alternativt var med i vurderingene i 2005. Man fant da ut at en fullstendig overgang til EURO kunne være fordelaktig for enkelte større aktører, mens flertallet av aktørene, spesielt de mindre, vil være best tjent med å fortsatt få oppgjørene i NOK. En fullstendig overgang til EURO ville dessuten kreve vanskelig implementerbare endringer i Statnett sine IT-systemer. Statnett tror derfor at det på kort sikt vil være mest hensiktsmessig å fortsette å bruke NOK, men at det på noe lengre sikt kan bli aktuelt å gå over til EURO i forbindelse med nordisk harmonisering. Alternativet tas med i den videre prosessen.

10) Neste møte, dato og sted

Muligheten for et møte i Lillesand onsdag 14 og torsdag 15 mai 2008 undersøkes. Dersom det ikke går blir neste møte onsdag 14 mai kl 10:15 – 15:00 hos Statnett, Oslo. Følgende saker ble foreslått til agendaen:

- Nordisk samordning av balanseavregningen
- Innføring av elbas og gateclosure
- Videreutvikling av balanseavregningen og balanseWeb
- Oppgjør i euro